

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 449/2018-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej spoločnosťou Advokáti Heinrich s. r. o., Lombardiniho 22B, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Roman Heinrich, vo veci namietaného porušenia čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 140/2015 a jeho rozsudkom z 25. apríla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2018 elektronicky doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Co 140/2015 a jeho rozsudkom z 25. apríla 2018.

2. Zo sťažnosti a z pripojených listinných dôkazov vyplýva, že sťažovateľka ako žalobkyňa podala Okresnému súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorej výšku po viacerých zmenách žalobného petitu ustálila na sumu 2 597,63 €.

Žalovaný [REDACTED] (ďalej len „žalovaný“) podal vzájomnú žalobu o zaplatenie sumy 9 340 €.

3. Rozsudkom okresného súdu č. k. 7 C 102/2011-224 z 27. októbra 2014 bola žaloba sťažovateľky zamietnutá v celom rozsahu a vzájomnej žalobe žalovaného bolo vyhovené vo výške 7 644,39 €.

Rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 140/2015-282 z 25. apríla 2018 bol rozsudok okresného súdu potvrdený.

4. V rámci vzájomného vyporiadania pohľadávok bolo ustálené, že nárok sťažovateľky je dôvodný vo výške 1 695,61 €. Napriek tomu bola jej žaloba aj v tejto časti zamietnutá z dôvodu, že žalovaný podaním vzájomnej žaloby uplatnil do tejto sumy kompenzačnú námietku, pričom vzájomná žaloba bola považovaná za dôvodnú. V konečnom dôsledku preto bol žalovanému priznaný rozdiel medzi sumou 9 340 € a sumou 1 695,61 €, a to vo výške 7 644,39 €.

Nárok sťažovateľky, a to suma 1 695,61 €, resp. suma 2 597,63 €, nedosahuje 10-násobok minimálnej mzdy, čo vylučuje možnosť podania dovolania podľa § 421 Civilného sporového poriadku. Žalovaný však uplatnil vzájomnou žalobou pohľadávku vo výške 9 340 €, ktorá presahuje 10-násobok minimálnej mzdy, a preto proti tomuto rozhodnutiu je dovolanie prípustné. Pokiaľ by však dovolanie sťažovateľky bolo kladne posúdené, tak vo vzťahu k vzájomnej žalobe vo výške 9 340 € by prípadné zrušujúce rozhodnutie dovolacieho súdu týkajúce sa vzájomnej žaloby malo za následok aj zrušenie nadväzného rozhodnutia o zamietnutí nároku sťažovateľky, keďže k tomu došlo len z dôvodu započítania vzájomného nároku žalovaného. Z uvedených dôvodov je sporné, či je procesne možné v tejto veci podať dovolanie aj proti prvému výroku rozsudku okresného súdu potvrdenému krajským súdom, a to vzhľadom na požiadavku hodnoty sporu vo výške najmenej 10-násobku minimálnej mzdy. Ide tiež o posúdenie samostatnosti či vzájomnej

naviazanosti žaloby a vzájomnej žaloby. Z formálno-procesných dôvodov je tak sporné, či sťažovateľka môže, resp. nemôže podať dovolanie podľa § 421 Civilného sporového poriadku proti prvému výroku rozsudku okresného súdu potvrdenému rozsudkom krajského súdu. Ak sťažovateľka takúto procesnú možnosť nemá, potom môže svoje práva riešiť podaním sťažnosti ústavnému súdu. Z tohto dôvodu podáva sťažovateľka túto sťažnosť.

Odôvodnenie rozsudku okresného súdu je podľa názoru sťažovateľky protirečivé, lebo zo špecifikácie tých žalobných položiek, ktoré boli uznané za dôvodné, vyplýva, že ide celkom o sumu 2 726,77 €. Napriek tomu pri zosumarizovaní uznaného nároku sťažovateľky je namiesto tejto sumy uvedená suma 1 695,61 €. Vysvetlenie tohto protirečenia absentuje.

Pri posudzovaní vzájomnej žaloby sa skúmala otázka, či byt tvoriaci podielové spoluvlastníctvo strán konania užívala výlučne sťažovateľka, a v kladnom prípade, či tým mal žalovanému vzniknúť nárok podľa § 137 ods. 1 v spojení s § 123 alebo nárok podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Sťažovateľka v celom konaní tvrdila, že byt neužívala sama. Užívala iba jednu miestnosť a ďalšie miestnosti užívali dve spoločné deti sťažovateľky a žalovaného. Všeobecné sudy však na túto argumentáciu nijako nereagovali.

Sťažovateľka v rámci odvolania podala námietku premlčania vzájomnou žalobou uplatneného nároku žalovaného s poukazom na § 107 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa právo z bezdôvodného obohatenia premlčí za dva roky. Krajský súd však nárok žalovaného neposúdil ako nárok z bezdôvodného obohatenia, ale ako nárok vyplývajúci z § 137 ods. 1 a § 123 Občianskeho zákonníka.

Sťažovateľka namieta, že sa nikdy nemohla vyjadriť k problematike, na ktorej postavil svoje rozhodnutie krajský súd, teda k otázke, že vzájomnú žalobu nemožno považovať za žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia. Táto skutočnosť nebola nikdy predmetom prejednávania pred okresným súdom. Sťažovateľka nebola ani vyzvaná podľa § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, resp. podľa § 382 Civilného sporového poriadku. Takýto postup je v rozpore s právom strany na spravodlivé súdne konanie a je dôvodom na zrušenie rozhodnutia krajského súdu.

Podľa sťažovateľky uvedený právny názor má následne vplyv aj na dĺžku premlčacej lehoty, ktorá by potom nebola dvojročná, ale trojročná v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka.

5. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu podľa článku 46 Ústavy SR a právo na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č.k. 2Co/140/2015-282, zo dňa 25.4.2018, porušené bolo.

2) Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č.k. 2Co/140/2015-282, zo dňa 25.4.2018, sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3) Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť sťažovateľke [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia, v zmysle § 11 ods. 3 Vyhlášky MS SR č. 655/2004, vo výške 390,50 EUR (2 úkony á 153,50 EUR + 2 x paušálna náhrada á 9,21 EUR = 325,42 EUR + 20 % DPH (65,08 EUR) = 390,50 EUR) na účet právneho zástupcu sťažovateľky.“

6. Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 140/2015-282 z 25. apríla 2018 dovolanie.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

9. Na rozhodnutie o sťažnosti nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 140/2015-282 z 25. apríla 2018 dovolanie. Znamená to, že o ochrane označených práv sťažovateľky podľa ústavy a dohovoru bude teraz rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky v rámci dovolacieho konania. Tým je zároveň v súčasnosti vylúčená právomoc ústavného súdu.

10. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2018